

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 180/04-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť J. G., K., vo veci porušenia základného práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 So 192/01-70 zo 6. decembra 2001 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. k. VI/2 Pz 148/02-20 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2004 osobne podaná sťažnosť J. G., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia základného práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 So 192/01-70 zo 6. decembra 2001 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod č. k. VI/2 Pz 148/02-20.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že „pre dlhodobu nepriaznivý stav som bol Košickou správou soc. zabezpečenia dňa 27. 9. 1991 uznaný podľa § 29, odst. 2, písm. a, zák. č. 100/88 Zb. o soc. zabezpečení, v znení neskorších predpisov, že som invalidný. Od 4. 1. 1999 som dostal rozhodnutie, že podľa § 29, 96 zákona č. 100/1988 Zb. už invalidný, ale len čiastočne invalidný od 2. 2. 1999 a o priznaní čiastočného inv. dôchodku dostanem osobitné rozhodnutie, ktoré do dnešného dňa som nedostal a ani ma na komisiu nevolali. Preto som v zákonnej lehote podal odvolanie na Krajskú posudkovú komisiu, ktorá rozhodla, že to musím riešiť súdnou cestou a preto odstúpili moje rozhodnutie na Krajský súd do Košíc. Krajský súd samosudkyňou JUDr. P. rozsudkom (...) pod sp. zn. 3 S 110/99-16 zo dňa 26. októbra 1999 rozhodol takto: Potvrďuje rozhodnutie odporkyne zo dňa 4. januára 1999 číslo konania 440 511 747 i napriek tomu, že som predložil odborné vyšetrenia, že môj stav sa zhoršil a žiadal som znalca z odboru zdravotníctva, ktoré mi zamietla. (...) Najvyšší súd Slovenskej republiky zo dňa 30. november 2000 pod sp. zn. 2 So 88/2000 NS SR rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. októbra 1999 č. k. 3 S 110/99-16 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou Krajského súdu v Košiciach v ďalšom konaní bude doplniť dokazovanie Posudkovou komisiou soc. zabezpečenia č. I v Bratislave, prípadne nariadiť znalecké dokazovanie, po preskúmaní zdravotnej dokumentácie a či došlo u mňa k zhoršeniu zdravotného stavu (v čom). Krajský súd v Košiciach rozhodol samosudkyňou JUDr. P. v právnej veci navrhovateľa takto: Potvrďuje rozhodnutie odporkyne zo dňa 4. januára 1999 aj bez znaleckého posudku nakoľko odchádzala do dôchodku a chcela tento spor čím skôr ukončiť“.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ďalej vyplynulo, že sťažovateľ proti ostatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 S 110/99-58 z 31. mája 2001 podal v zákonnej lehote odvolanie. Rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 2 So 192/01-70 zo 6. decembra 2001 bol však napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdený. Rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 30. januára 2002.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd uvedeným rozhodnutím porušil čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože „nevenoval dostatočnú pozornosť“ jeho odvolaniu, ktoré je aj „nespravodlivé“, a preto sťažovateľ 23. apríla 2003 podal na generálnej prokuratúre proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2 So 192/01-70 podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Tento podnet bol na generálnej prokuratúre zaevidovaný pod č. k. VI/2 Pz

148/02-20. Sťažovateľ namieta, že „na moje mimoriadne dovolanie GP SR nereaguje poslal som urgenciu 10. 9. 2003, 7. 1. 2004 a 26. 5. 2004, na ktoré som nedostal žiadnu odpoveď“.

Sťažovateľ napokon uviedol, že „žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky aby rozhodol vo svojom uznesení, že došlo k prietahu v konaní na GP SR a rozsudok najvyššieho súdu bol vyhlásený ako neplatný a vrátený do Košíc na Krajský súd na ďalšie dokazovanie a prijatie znalca z odboru medicíny, ktorý by mal rozhodnúť o mojej invalidite“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvadené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 2 So 192/01-70 zo 6. decembra 2001 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod č. k. VI/2 Pz 148/02-20 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 2 So 192/01-70 zo 6. decembra 2001

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo byť porušené označené základné právo. Z konštantnej judikatúry vyplýva, že zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, že podstatou tvrdení sťažovateľa

o porušení jeho základných práv garantovaných v čl. 6 ods. 1 dohovoru sú skutočnosti, ku ktorým došlo najneskôr nadobudnutím právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2 So 192/01-70, a to 30. januára 2002, ako aj na to, že v čase, keď bola predmetná sťažnosť ústavnému súdu osobne doručená, t. j. 18. júna 2004, už dávno uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom, bolo potrebné návrh sťažovateľa v tejto časti posúdiť ako sťažnosť podanú oneskorene.

2. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod č. k. VI/2 Pz 148/02-20

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 3/00). Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01). V týchto veciach ústavný súd totiž prihliada aj na účel základného práva zaručeného uvedeným článkom. Z účelu tohto práva vyplýva pre súd požiadavka postupovať v konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (II. ÚS 48/96, I. ÚS 19/00).

Vo vzťahu k označenému právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru generálnou prokuratúrou ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože podľa názoru ústavného súdu sa požiadavka na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku vzťahuje iba na taký

podnet účastníka konania, ktorý spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti takéhoto podnetu. Podnet sťažovateľa takéto náležitosti nespĺňal, pretože z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal podnet generálnej prokuratúre na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2 So 192/01-70 zo 6. decembra 2001, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. januára 2002, už oneskorene, a to 23. apríla 2003. Podľa § 243g Občianskeho súdneho poriadku totiž mimoriadne dovolanie podáva generálny prokurátor Slovenskej republiky na dovolacom súde do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

Hoci v danej veci nebol postup generálnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Pz 148/02-20 bez prierahov, nemožno ho s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a účel základného práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru považovať bez ďalšieho za porušenie tohto práva sťažovateľa. Sťažovateľ v sťažnosti neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by tento záver mohla spochybníť.

Pretože s ohľadom na uvedené neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup generálnej prokuratúry mohol po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2004